

- ◆ Репортаж з виставки „НТТМ-76“ 1-2 стор.
- ◆ Резерви шукаємо—використовуємо 2 стор.
- ◆ Лялькарі з усього світу 3 стор.
- ◆ СПОРТ 4 стор.

МОЛОДИЙ КОММУНАР

Кіровоградська обласна бібліотека ім. М. К. Крушельницької
ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДИНАТЕСЯ!

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ З 1939 РОКУ

Рік видання XVII
№ 73 (2177)



19 ЧЕРВНЯ

1976 р.

Ціна 2 коп.

ЗАВТРА— ДЕНЬ МЕДИЧНОГО ПРАЦІВНИКА



Знайомтеся: Лариса Буріга, медична сестра нейрохірургічного відділення Кіровоградської обласної лікарні. Це її ніжним, турботливим рукам дякують хворі, котрих після складних операцій переводять до палати інтенсивного пацієнта. Молодша вона готова прийти на допомогу, відвернути біду. Бо вона — сестра милосердя.

Фото В. КОВПАКА.

КОЛИ ДЛЯ ПОРЯТКУ— ХВИЛИНИ

Серед медичних наук анестезіологія вважається молодшою. І все ж за роки її розвитку написано безліч теоретичних статей, товстих і тонких наукових книг. Між ними губиться загальний зошит, на обгортці котрого введено: «Журнал екарг і пропозицій. Відділення реанімації». У ньому немає екарг: пазна трохи незграбна. Але дійсно, не назовуть же медики свій журнал книгою подяк! Незручно якось...

Десятирічну Олену Кізіль доставили до відділення реанімації Кіровоградської обласної лікарні у найтяжшому стані. Вона поїла грибів і отруїлася. Настала клінічна смерть.

Лікарі знають, що, коли зупиниться серце, кора головного мозку живе лише п'ять хвилин. Анастезіолог за ці п'ять хвилин зобов'язаний практично врятувати людину. Тож йому ніколи помірковувати, зазирнути у довідник, порадитися з колегами. Він повинен знати все.

Завідуючий відділенням Василь Дмитрович Жабов подав команду: «Хвора — на стіл! Налаштуйте кранивальною... Зміряти АТ... Біохімічний аналіз крові...». З цієї миті він — лікар і тільки лікар. Анастезіолог, остання «інстанція».

Тиждень лікарі відділення охороняли тонку грань між життям і смертю. Шодоби чергували біля неї Василь Дмитрович, Микола Миколайович Колосовський, Олександр Іванович Іоненко. Вводили ліки, кров, амінокислоти. Невідлучно біля неї знаходилися старша сестра Лія Дмитрівна Гарналова, медсестра Тетяна Довбищенко та інші. З Оленки буквально не зводили очей: коли хвора у стані коми, тобто, першою системою її глибоко загальмована хворобою, найменше ушкодження може стати непоправним. Але цієї боротьби дівчинка не бачила. Лише на сьомий день вона прийшла до свідомості...

Оленка одужала, навчається у школі. Для неї перебування в обласній лікарні стало спогадом.

А у відділенні реанімації щодень — боротьба із смертю. Важка, виснажлива. Сюди привозять безнадійних, тому ефект лікування повинен бути на вістрі голки шприца. А за життя хворого лікар відповідає повністю. Він має охоронити його до останньої миті. І тому кожна смерть — важка втрата, а кожен успіх — буденність.

Така робота.

М. БІДЕНКО.

ПІДВИЩУВАТИ МАСОВІСТЬ СПОРТИВНОГО РУХУ

VIII пленум ЦК ЛКСМУ

У рішеннях XXV з'їзду КПРС, документах партії підкреслюється величезна відповідальність Ленінського комсомолу за всебічне виховання підрастаючого покоління, яке гармонійно поєднує в собі ідейну переконаність, працьовитість, моральну чистоту і фізичну досконалість. Великі завдання визначені Комуністичною партією по розвитку фізичної культури і спорту. «Головне, — говорив на урочистому пленумі ЦК ВЛКСМ, присвяченому 50-річчю Ленінського комсомолу, Генеральний секретар ЦК КПРС товариш Л. І. Брежнєв, — це масовість спортивного руху, розвиток фізичної культури, яка б охоплювала всю молодь, загартування її вольових якостей, фізична підготовка юнаків і дівчат до праці та оборони».

Про завдання комсомольських організацій республіки по дальшому розвитку фізкультури і спорту серед молоді йшла ґрунтовна розмова на VIII пленумі ЦК ЛКСМУ, який 17 червня відбувся в Києві. З доповіддю виступив перший секретар ЦК ЛКСМУ А. І. Корнієнко.

Впровадження фізичної культури в життя і побут кожного молодого робітника повинно стати найважливішою справою комсомольських організацій промислових підприємств, будов, транспорту, сфери обслуговування. Особливу турботу про це, говорили промовці, слід приділити в колгоспах і радгоспах. Тут на перший план висувається завдання забезпечення справді масової участі сільських трудівників у заняттях фізкультурою і спортом, оволодінні комплексом ГПО, створенні міжколгоспних спортивних клубів. Багато треба зробити і для організаційного зміцнення колективів фізкультури. Вирішено, зокрема, направити за комсомольськими путівками в 1977—1980 роках чотири тисячі випускників ін-

ститутів і технікумів фізичної культури, факультетів фізвиховання педагогічних вузів, педагогічних училищ для роботи в сільській місцевості.

Велика розмова на пленумі відбулась про завдання розвитку фізичного виховання в школі, професійно-технічних училищах. Відзначалося, що на Україні за роки дев'ятої п'ятирічки на 235 тисяч зросло кількість школярів — учасників спортивних гуртків і секцій. Тільки протягом минулого року близько двох мільйонів учнів склали норми комплексу ГПО.

Проте в цій справі використано ще не всі резерви. Багато нерозв'язаних питань і в удосконаленні вузівської спортивно-масової роботи. Перший секретар Запорізького обкому ЛКСМУ М. Й. Іванченко, голова Донецького обласного комітету по фізичній культурі і спорту А. А. Кучеров підкреслювали, що комітетам ЛКСМУ шкіл, професійно-технічних училищ, технікумів і вузів слід поліпшити фізичне виховання учнівської і студентської молоді. Необхідно добиватися, щоб кожна комсомольська організація стала справжнім організатором фізкультурно-спортивних заходів у класах і навчальних групах, широко залучала всіх юнаків і дівчат до активної участі в змаганнях, щоб прагнення одержати значок ГПО стало справою честі кожного випускника школи, майбутнього спеціаліста. Хорошим стимулом для цього буде республіканський огляд на кращу постановку фізкультурно-масової і спортивної роботи серед молоді, присвячений 60-річчю ВЛКСМ і XXII Олімпійським іграм у Москві.

Почесний обов'язок комітетів комсомолу — вдосконалювати рівень підготовки молоді допризовного і призовного віку, відзначали голова ЦК ДТСАФ УРСР, генерал-лейте-

нант А. Ф. Покальчук, помічник начальника політуправління по комсомольській роботі Червонопрапорного Одеського військового округу М. Г. Бондаренко та інші. Ідейна переконаність, знання основ військової справи, добре фізичне загартування — запорука успішного виконання кожним воїном священного обов'язку по захисту нашої Батьківщини.

На пленумі підкреслювалося, що обкоми, міськкоми, райкоми комсомолу мають багато зробити для активної участі всіх комсомольських організацій у підготовці до Олімпійських ігор 1980 року в Москві, проведення змагань VII літньої Спартакіади народів СРСР. Особливої турботи вимагає розвиток олімпійських видів спорту, організація спортивних свят «Олімпійські ігри — не тільки для олімпійців, розвиток дитячих і юнацьких спортивних шкіл, міжвідомчих центрів олімпійської підготовки. Учениця київської середньої школи № 94, майстер спорту міжнародного класу, абсолютна чемпіонка СРСР з художньої гімнастики Ірина Дерюгіна у своєму виступі підкреслила, що необхідно постійно підвищувати рівень ідейно-політичної роботи серед фізкультурників і спортсменів, виховувати в них високі моральні принципи і морально-вольові якості, почуття гордості за високе звання спортсмена Країни Рад.

На пленумі виступив завідувач відділом пропаганди і агітації ЦК Компартії України Ю. Н. Єльченко.

Пленум намітив конкретні заходи, спрямовані на значне поліпшення діяльності комсомольських організацій по залученню комсомольців і молоді до систематичних занять фізичною культурою і спортом, оволодінню нормами комплексу ГПО, розглядаючи їх як важливий засіб ідейного і фізичного загартування. Для активізації фізкультурно-масової роботи серед молоді вирішено всемірно використати всесоюзний огляд роботи комсомольських організацій по виконанню рішень XXV з'їзду КПРС, Ленінський залік, змагання комсомольців за почесне право підписати Рапорт Ленінського комсомолу Центральному Комітету КПРС до 60-річчя Великого Жовтня.

В обговореному питанні прийнято відповідну постановку.

На пленумі було заслухано інформацію про хід виконання критичних зауважень і пропозицій, висловлених делегатами XXII з'їзду ЛКСМ України.

(РАТАУ).

На віденських переговорах

ВІДЕНЬ. (ТАРС). Тут відбулося чергове пленарне засідання учасників переговорів про взаємне скорочення збройних сил і озброєнь у Центральній Європі, на якому виступила глава делегації ПНР С. Даброва.

Він вказав на вклад соціалістичних держав у справу забезпечення прогресу на віденських переговорах. Останнім доказом цього були нові наслідки доповнень, внесені недавно на переговорах під імені ПНР, ПНР, СРСР і ЧССР главою радянської делегації.

С. Даброва підкреслила, що позиція соціалістичних держав створила сприятливі умови для інтенсифікації роботи на переговорах і надання їм більш конкретного характеру.

Представник ПНР у своєму виступі закликав, що дальший прогрес залежить насамперед від готовності західноєвропейських держав внести свій власний вклад у процес воєнної розрядки в Європі.

ТЕХНІЧНА ТВОРЧІСТЬ МОЛОДИХ

МАЙСТРУЄМО МАЙБУТНЄ



Репортаж з Центральної виставки «НТТМ-76»

У третьому етапі Всесоюзного огляду-конкурсу технічної творчості, що проходить під девізом «П'ятиріччя ефективності і якості — ентузіазм і творчість молодих!», взяли участь 11 мільйонів юнаків і дівчат. Зараз понад 10 тисяч кращих робіт молодих новаторів країни демонструється на Центральній виставці «НТТМ-76» в Москві. Її експозиція розмістилася у павільйоні міжгалузевих тематичних виставок ВДНГ СРСР і займає площу 18 тисяч квадратних метрів.

Див.
2 стор.

ВЗЯВ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ — ВИКОНАЙ!

Н АША бригада займається модернізацією електровозів, тобто встановлює на них нове, більш досконале обладнання. Такі роботи ведуться у діло з 1973 року, до речі, ми розпочали їх одними з перших на Україні. Що це дає?

Є у нас на залізничній важка ділянка — Пятихатки — Мніронівка. Складний рельєф утруднює рух поїздів. Що не так давно паштанки, доступні тут електровозам, не перевантажували 3600 тонн. В результаті модернізації локомотивів нормою перевезень стало 4200 тонн, але й це не межа.

Звичайно, нова справа позначилася і на наших соціалістичних зобов'язаннях. Роботи, які ми повинні були виконувати, ніде ще не були проаналізовані. Спочатку працювали за дослідно-статистичними нормами, згодом інженерні працівники розробили технічно обґрунтовані. На модернізацію електровозів відводилося 186 людино-годин. Відповідно до цього складали плани, брали зобов'язання.

Бригада у нас дружна. Середній вік робітників 26 років. Енергії, молодечого запалу не позичати.

На вахті в честь XXV

з'їзду КПРС ми відпрацювали

двадцять п'ять ударних тижнів,

підтримували почини москвичів.

Одним словом, потрудилися на

совість. Вибороли почесне звання

називається бригадою імені

XXV з'їзду КПРС. Систематичне

перевиконання планових завдань

паштовихуло комуністів і

комсомольців бригади на цікаву

думку — пора переглянути норми.

Не пам'ятаю, хто першим її висловив, але обговорювали всі.

Особливо загорілися цією ідеєю

Євген Стороженко, Віктор Лі-

маненко, Олександр Школа,

Олександр Жєка. Від розмов

перейшли до діла: зайнялися

розрахунками. Виявилось, що

замість п'яти електровозів, мо-

жемо ремонтувати вісім. Це,

звичайно, при постійному удо-

скопленні процесу модернізації.

Там скоротили час на встанов-

лення спеціального обладнання

за рахунок більш раціонального

його розміщення, порівняно з

проектами, замінили досить

складний вузол реле обертів, що

часто виходило з ладу (до 100

штук доводилось замінювати на

місяць). А то — стали затратити

майже вдвічі менше часу на

монтаж електропроводів, готуючи

дрігати прямо в цеху.

Паніне виникла думка ще й змен-

шити кількість робітників у бригаді.

Двоє наших товаришів пішли служити в армію, без них ми обійшлись, збільшивши норму на 10 людино-годин. Стали замість п'яти електровозів модернізувати шість вісім. Значно посилили і якість роботи. Відіграла тут позитивну роль книга обліку якості виконаних робіт, що її ведуть у нашому цеху громадські інспектори. Вони оглядають кожну готовий електровоз і коли виявляють якісь негаразки — роблять в книзі відповідний запис. Ці записи не можуть служити підставою для адміністративного покарання, тобто мають на кожного лише моральний вплив.

Можливо когось зацікавить, як же все-таки з заробітною платою? Не важко здогадатись із вищесказаного. Адже, збільшивши норму, ми значно збіль-

«Використовувати ніякі резерви цеху, на основі чого підвищувати ефективність виробництва та якість робіт».

(Із соціалістичних зобов'язань комсомольсько-молодіжної бригади Г. М. Каміньського).

МЕНШЕ — ЗНАЧИТЬ ВИГРАШНО

шили проти минулорічного пла-

нове завдання.

Я розповів лише про виконан-

ня одного пункту соціалістичних

зобов'язань, намагаючись пока-

зати, чому саме у цьому році ми

взяли їх вищими.

Звичайно, не треба вважати,

що у нас немає труднощів. На

жаль, не завжди маємо ми змо-

гу прикласти всі свої знання,

бажання і вміння. Незадовільно

працює ще відділ матеріально-

технічного забезпечення Зна-

м'яньської залізничної, який

очолює тов. І. І. Согутовський.

Тому, наприклад, ми з 15 квітня

по 15 травня були зайняті на

другорядних роботах — не було

фронту робіт для модернізації,

не вистачило запчастин. Місяць

втрачено, а план же залишається.

Та, незважаючи на виробничі

ускладнення, що іноді виника-

ють, ми впевнені: свої соціалі-

стичні зобов'язання виконаємо і

обов'язково відшукаємо ще чи-

мало резервів, щоб врахувати їх

у розробці планів на наступний

рік п'ятиріччя.

В. КРИЧУН,

слюсар комсомольсько-моло-

діжної бригади модерніза-

ції електровозів апаратного

цеху Знам'яньського локомо-

тивного депо.

МАЙСТРУЄМО МАЙБУТНЄ

РЕПОРТАЖ

ДОВІДКА ЗА СЕКУНДУ

Перше, що впадає у вічі, коли заходиш до павільйону виставки, — інформаційно-обчислювальний центр. Тут же читаємо: «За лічені секунди ІВС дасть вам інформацію про будь-який із десяти тисяч експонатів і про молодих новаторів — учасників виставки».

ІВС — це інформаційна виставочна система, розроблена групою новаторів конструкторського бюро «Пошук» Московського міського комсомолу. Вона призначена для інформаційного обслуговування масових заходів.

Підходимо до оператора і через мить одержуємо все, що нас цікавить. Додатково читаємо на екрані текст проспекту про експонат. За бажанням тут же можна одержати копію проспекту з допомогою апарату «Ксерограф». Після «розмови» з електронно-обчислювальною машиною переконаємось у виставочних залах, настільки важлива і корисна робота таких центрів.

СЕНСАЦІЯ ВИСТАВКИ

Під таким заголовком пресцентр розповсюдив інформацію про локатор, встановлений... на комбайні. Проблема автоматичного водіння машин — актуальна для сільського господарства. За автоматизацію бурякозбиральних процесів взялися наші земляки — молоді новатори Кіровоградського інституту сільськогосподарського машинобудування та працівники Дніпропетровського комбайнового заводу. Під керівництвом ректора інституту, доктора технічних наук Г. Р. Носова вони виготовили локатор для комбайна, з допомогою якого бурякозбиральний агрегат може рухатись полем вздовж рядка, не відхиляючись ні на сантиметр. А комбайнер, не горюючись керма, спокійно спостерігає за його роботою, бо машиною керує «розумний» прилад — радіолокатор. На думку спеціалістів, він має чудову перспективу, адже підвищиться якість збирання буряків, зменшаться втрати.

Кіровоградські молоді рационалізатори представили для демонстрування на виставці багато цікавих експонатів. Це — прилад для перевірки і реєстрації випадкових розривів електричних ланцюгів, пульти перевірки електромеханічних реле і багато інших приладів.

ВІД ІГРАШКИ —

ДО КОНВЕЙСРА

Розділ «Таорчість юних техніків» вражає великою кількістю моделей, що розмістилися на

стендах демонстраційного залу. Тут і радіо-установки, і прилади, які дають змогу краще опанувати шкільну програму.

Ось модель двоколісного трактора, виготовлена руками школярів Новосибірська. До трактора можна причепити плуг, борону, культиватор, інші ґрунтообробні знаряддя. Швидкість оранки 3,5, а транспортування — до 15 кілометрів на годину. Та увагу привертає оригінальне кермове управління — циліндричний редуктор, рух від якого передається на той чи інший бік. Трактор практично розвертається на місці.

Поки що це модель. Можливо, невдовзі вона пройде шлях від іграшки до серійного випуску.

ВСЮДИХОДИ

Неподалік юні техніки демонструють шести-колісний всюдихід. У ньому відсутні звичні нам коробка передач, карданний вал, ведучий задній міст. Двигун передає зусилля середнім колесам через диференціал — це оригінальне вирішення робить всюдихід простим за конструкцією і надійним в експлуатації.

А молоді новатори Новосибірського академістечка привезли на виставку гусеничний всюдихід для лісників. Двигун йому встановили від мотоцикла «Урал», охолодження — примусове. Машина розвиває швидкість до 50 кілометрів на годину. Їй не страшно бездоріжжя, по асфальту вона рухається так тихо, ніби легкова автомашина.

ЛАУРЕАТИ

Експонати, представлені на виставку молодими новаторами Кіровоградщини, викликали інтерес не тільки у відвідувачів, а й у спеціалістів. За універсальний автомобільний контрольно-вимірювальний пульти, з допомогою якого можна перевіряти електричні прилади, кращого винахідника області, інженера В. Злодєєва головний комітет ВДНГ СРСР нагородив золотою медаллю «За успіхи в народному господарстві СРСР». Студентка вечірнього відділення КІСМу Наталія Ніколаєнко, майстер Кіровоградського заводу радіовиробів Анатолій Гирин, молоді інженери Віктор Барашев і Віктор Падалко удостоєні бронзових медалей виставки.

М. ЛИТВИНОВ,

медаліст ВДНГ СРСР, лауреат Всесоюзного огляду НТТМ.
Москва — Кіровоград.

П'ЯТЬ КУБКІВ — У СОЛГУТОВЕ!



ВИ ПОМІТИЛИ, як гордо крокують ці хлоп'ята і дівчата (фото справа)? Ще б пак! Вони — переможці обласного фіналу Всесоюзної комсомольської військово-спортивної гри «Орля», що закінчився в Кіровограді. Три дні змагалися двадцять чотири відділення юнарії. Прибули вони з усіх районів області. Разом з школярами учасниками гри були і учні Кіровоградського медичного училища. Найспритнішими виявились юнарії Солгутаївської середньої школи, що на Гайворонщині. П'ять кубків повезли школярі додому. Серед них — нагородні за змагання по багатоборству ГГО, вогневі підготовки, за перше місце в стрілецькому огляді. Друге місце посіли юнарії Кіровоградської середньої школи № 34, третє — СШ № 3 міста Світловодська.

Добре виступили також учні Червоноперської середньої школи Компаніївського району, школи-інтернату № 2 міста Кіровограда, Цибулівської СШ Знам'яньського району.

Розіхалися в усі кінці області учасники гри. Одні — радісні й щасливі, інші — трохи засмучені («з якого кількості очок не вистачило...»). Не заспокоїлись і переможці. Їх чекають ще тренування, адже попереду — республіканські фінальні ігри, що відбудуться в Чернівцях і Львові.

Фото М. ТЕРНАВСЬКОГО.



ЮВІНИ ХОЧ ВОГНИЩЕ — УМОВНЕ

На традиційні змагання зібрались щороку санітарні дружини промислових підприємств Кіровоградського району. У міському парку імені Пушкіна вони демонстрували уміння чітко і злагоджено діяти в умовних вогнищах ураження ядерною, хімічною та бактеріологічною зброєю.

Судді виявили переможців. Ними стали санітарні дружини заводів радіовиробів, тракторних гідроагрегатів, «Укрлізгостехніка».

Переможців змагань нагороджено перехідним кубком, виплетом, грамотами районного комітету Товариства Червоного Хреста.

Санітарна дружина заводу радіовиробів одержує нагороду вже втретє. Вона візьме участь у обласних змаганнях санітарних дружин.

М. ОХРИМЕНКО,

голова Кіровського райкому Товариства Червоного Хреста.
м. Кіровоград.

СТО ШАХТАРСЬКИХ МІЛЬЙОНІВ

Сто мільйонну тону вугілля з початку року видобули шахтарі України. Досягнуто цього на два дні раніше, ніж у минулому році. Понад півна-гора видано 4,7 мільйона тонн палива.

Донбас, паливні бази в Придніпров'ї і на заході республіки працюють видобування вугілля за рахунок технічного переозброєння підприємств. Лише за минулий рік понад п'ятдесят дав оснащено механізованими комплексами. Збільшилась і кількість прохідницьких комбайнів.

(РАТАУ).

ВЕСЕЛИЙ, гомінкий дзвінок сповістив про закінчення уроків, і життєрадісна дівчата висипала на шкільне подвір'я. Та не всі поспішали додому. Від гурту відділилося кілька хлопчиків та дівчаток і попрямували до лісу, що розкинувся своє зелене шатро неподалік школи. Попереду — Олександр Тихонович, за ним — Валерій Давидов, Юрій Стороженко, Олександр Берест... Це — активісти гуртка юних лісівників, створеного при Новогеорґіївському лісництві. Очолює його кавалер ордена Трудового

Червоного Прапора, заслужений лісівник України, лісничий Новогеорґіївського лісництва Д. К. Кулинич. Понад тридцять років життя віддав Дмитро Кирилович турботі про ліс. Прищеплюючи юним любов до рідної землі, вчити їх берегти навколишню природу — він вважає своїм обов'язком. Створивши гурток юних лісівників, Д. К. Кулинич захопив до роботи в ньому учнів Рівнянської восьмирічної школи № 9.



К Л И Ч Е Л І С

Хлопчики і дівчатка не пропускають жодного заняття. Дмитро Кирилович уміє захоплююче розповідати про ліс, про свою роботу. Може, саме тому дехто з гуртківців уже твердо вирішив свою професію пов'язати з вирощуванням лісів.

Крім відвідування теоретичних

занять, піонери на ділянках лісництва виконують і практичну роботу. Залюбки трудяться вони в розсаднику, вирощують кожен пагінець, що тягнеться до сонця. Весною готують ґрунт під посів різних дерев, закладають шкільки, восени збирають насіння.

Разом зі своїм наставником школярі часто подорожують по рідному краю, вивчаючи його флору і фауну.

Юні лісівники подбали і про своїх пернатих друзів. Десятки шпаківень цієї весни виготовили вони і порозвішували в лісі. А в місті — стали активістами озеленення вулиць. Сотні нових дерев появились в мікрорайонах, де мешкають гуртківці Петро Пронь, Валентин Марченко, Олег Полежає та їхні друзі. Саме вони виступили ініціаторами руху за озеленення своїх мікрорайонів і посадили перші дерева.

Закінчився навчальний рік. Та й у дні канікул не припиняє гурток своєї роботи. Юні друзі лісу збирають лікарські рослини, вирощують нові породи дерев.

Зерно любові до природи, посіяне заслуженим лісівником Д. К. Кулиничем, запало в серця юних його послідовників з міста над Дніпром.

М. ВЕНЦОВСЬКИЙ,
учитель Світловодської вечірньої школи № 2.

СВІТ, ЯКИЙ У ТОБІ



Ким бути? Яким бути? Чи є у тебе талант? Як знайти себе, те місце, де ти найбільше був би потрібен?

Усі ці питання повинні розв'язувати юнаки і дівчата, що тільки переступили поріг дитинства і стають на шлях самостійного життя. Ці проблеми були завжди, але для кожного покоління вони нові. Адже єдиною надійною школою для молодого покоління є життя з усією своєю складністю. Ось це й показали нам автори нової кінострічки «На край світу...».

Фільм поставлено на кіностудії «Мосфільм» відомим актором і режисером Р. Нахпетовим за п'єсою В. Розова «В дорозі». Сюжет — це мандрівка Володі Федорова (артист В. Михеєнко), який залишився без копілки, до Москви з-за Уралу, де він не поладив з дядьком (артист П. Глебов). Його супроводить Сімка (артистка В. Глаголева), приїждивши дочка дяді, котра не хоче, не може залишити Володю, вона умовляє його повернутися, а потім ділить з ним дорожні пригоди.

Не випадково Володя опинився в такому становищі. Спонукав до цього його характер. Що ж сталося з хлопцем? Чому він не хоче вступати до інституту, перемінив уже кілька місць роботи? Мабуть, він нахлібник, дармоїд — виникає така думка. Але ж дармоїди — люди безідейні, їх нічого не хвилює. Сказати це про Володю Федорова ми не можемо. Його багато що цікавить, тривожить. У нього є мрія, яка, на його ж погляд, не здійсниться: «Наприклад, винищити на землі всіх самовдоволених, кар'єристів, підлабузників...». Він не байдужий до навколишньої дійсності. «Світ повинен бути кращим, ніж він є». А ось як усунути життєві вади — не знає; по суті справи, в ньому виявляється розгубленість юності перед життєвими труднощами.

Хлопець ніяк не може відшукати свою дорогу. Завжди, коли сам пробував її знайти, він наштовхувався на опіку батьків. Мрія піти в льотну школу — не пустили; кликали його в експедицію — заборонили йти. Так виходить, що сліпа батьківська любов стає не просто шкідливою — небезпечною, оманливою слугою у вихованні. Батьки виростили сина для себе. Звичайно, вони хочуть, щоб Володя знайшов свій шлях,

і в той же час оберігають його від неспокійних професій. Батьки думають, що хлопець повинен знайти мету, хорошу, з їхньої точки зору, мету, яку вони вважають гідною свого сина.

А Володю таки цікавить його місце в світі. Його хвилює те, що хвилює всіх, тільки, на відміну від людей зрілого розуму, Володя розгублений перед лицем життя, перед своїми думками, і він маскує свою розгубленість напускною байдужістю.

Появляється перед нами як еґотист. Для нього «всі авторитети відносні», на самовіддану дружбу Сімки — відповідає грубістю. Але все це через те, що характер у Володі нестійкий, нервовий. Саме цим його натура викликає відштовхуюче враження. Особливо у сцені із залізничником — людиною, яка повною мірою пізнала трагедію війни. Володя на запитання: чи буде нова війна? — відповідає: «Вам чого боятися, ваша будка за гридев'ять земель». Та ми розуміємо, що ця байдужість не від серця, зовнішня. Це просто бравада.

Тож не слід ставити Володю в один ряд з негідниками чи хоч би дармоїдами. Потрібно дізнатися: чому це такий здібний хлопець недовольний своїм життям, нічого не робить? Автори фільму не дають відповіді на це складне питання. Воно виносить на суд глядача.

Зустрічі із Сімкою, котра побачила в Володі глибоко захожане добре починання, з різними людьми справили вплив на Федорова. Випадково потрапивши на завод, хлопець вирішує залишитися працювати тут горновим. Приклад робітника, чесне ставлення до праці показали йому можливість застосування своїх молодих сил у житті. Він зрозумів: головне — справа, вона — критерій усього, греба полишити базікання, греба починати діло.

Ми не бачимо, як Володя здобуває перемогу над собою, але, виходячи із залу, віримо, що такий Володя, яким він стає зараз, осилить дорогу життя. Саме люди з такими неспокійними душами, шукаючи свого місця в житті, знаходять себе на великих будовах нашої неосянної Батьківщини, що націлені на століття вперед.

Т. РЕШЕТНЯК.
м. Кіровоград.



Інтерв'ю
„МК“

ПЕТРУШКА, ЗАПОРОЖЕЦЬ, ТОТОША — ЗДРАСТУЙТЕ!

«Маленький Іллімар». Головний герой — малюк, котрий пізнає світ з найнесподіванішими і по-своєму принагідними проявами оточення. Трепетне ставлення до дитинства символізувало головну ідею спектаклю.

— Очевидно, були самотні, оригінальні колективи...

— Спектакль, а точніше, бесіда французьких лялькарів Монестье теж адресована дітям. Це філософський трактат про вічність, місце людини в житті. Героя на сцені створюють із паперу, що висить на дроті. Театром ляльок і оживає цих форм пазнає свій театр група Монестье. Виступи її своєрідні. Актори застосовують ефект, диво творення і захоплюють глядача вигадувати, винаходити гру. Фігури виростають шомиті під час спектаклю. Вони виникають у русі. Два демонстратори, майже непомітні, працюють перед публікою зі звичайнісінькими матеріалами і речами: папером, тканиною, нитками, фарбами і перетворюють їх у будинок, пташку, черепашку тощо. Таким чином, діти пізнають предмет, який можна змусити жити і діяти. Допомогає багата уява... Загалом, подібні спектаклі — зразки пошуків нових форм спілкування з дітьми, нових тем і жанрів.

Чехословацький театр «Дран» спектаклем «Уленшпінгел» переніс глядача в епоху, відображену Шарлем де Костером. І загадковість, і соковиті барви, маєра гри — все сприймається надивовижну природу.

— Тут, як і в «Українському вертепі», помітне звертання до джерел національного театру ляльок?

— Саме так: до його форм, сюжетів, до переказів і легенд.

— Останнє, можливо, традиційне: певно ж, було щось особливе, відмітне...

— Безумовно. У дні роботи конгресу Спілка художників СРСР і Всесоюзне театральне товариство в Центральному будинку актора імені Яблочкіної відкрили Всесоюзну виставку художників театрів ляльок — понад 60 радянських театрів експонували ескізи оформлення і ляльки до спектаклів. Тут була робота головного художника нашого театру В. Остапенка — лялька «Крокодилчик Тотоша» із спектаклю Є. Чеповського «Пригоди Мійодіра і Невмивайки».

На фото: «Крокодилчик Тотоша».

СЬОГОДНІ в нашій країні налічується 110 театрів ляльок, і кількість їх зростає з кожним роком. Приділяючи велику увагу виховній ролі театру ляльок, у нашій країні роблять усе, щоб люди, які присвячують себе благородному мистецтву для дітей, могли працювати справді творчо, з повною віддачею.

Нещодавно до Москви з'їхали лялькарі з усієї планети на XII конгрес УНІМА, міжнародного союзу діячів лялькового театру. Конгрес проаналізував підсумки і тенденції розвитку лялькового мистецтва за минулі чотири роки, роль молодого покоління в театрі ляльок, соціальне значення театру в сьогоденні, проблеми становлення лялькового мистецтва в країнах, що розвиваються.

Наш кореспондент зустрівся із головним режисером Кіровоградського обласного театру ляльок Олександром ІНЮТОЧКИНИМ, який взяв участь у роботі конгресу, і попросив його поділитися враженнями після приїзду із столиці.

— Відомо, що в рамках конгресу проходив фестиваль театрів ляльок...

— В ньому взяли участь кращі театри і групи з багатьох країн. Неоціненний творчий заряд одержали на фестивалі ми, молоді режисери,

які тільки-но прийшли у творчий світ мистецтва від студентської лави. Ми познайомилися з видатними лялькарями, з тими, про кого багато чули і читали. Фестиваль яскраво продемонстрував зростаючу майстерність, чітко виявив спрямування художніх пошуків.

— Олександр, а якщо трохи докладніше — які театри запам'яталися особляно, які спектаклі сподобалися?

— Це було вельми багатобарвне суцільне справді прекрасного, чарівного мистецтва. Та все ж у веселіччя є улюблені свої кольори...

Наші земляки — харків'яни познайомилися з радянських і зарубіжних лялькарів із національними формами російського та українського театрів ляльок. «Комедія про Петрушку» — спектакль, в якому з великим інтересом сприймалася головна дійова особа, російський народний герой Петрушка, борець за справедливість, захисник слабких. «Український вертеп» — вистава з двох частин, в якій колоритно, з справжнім гумором змальовані українські Дід і Баба, мисливець Феська, головний герой Запорожець.

Зворушливим одкровенням стала вистава естонського театру ляльок

п'єси «На березі Невы») створив образ вождя революції Володимир Ілліч Ленін.

У своїй кращій п'єсі «Любов Якова» К. А. Трен'єв виступив як послідовник і продовжувач горьківських традицій у радянській драматургії.

Творчість К. А. Трен'єва відзначена орденом Трудового Червоного Прапора і «Знак Пошани», а 1911 року за п'єсу «Любов Якова» — Державною премією першого ступеня.

У травні випущено пам'ятний поштовий блок та поштову картку з оригінальною маркою. Блок присвячений 200-річчю видатного

російського художника-портретиста Василя Андрійовича Тропініна (1876 — 1957). У центрі — марка з автопортретом В. А. Тропініна, що зберігається у державній Третьяковській галереї. Номінал марки — 50 копійок.

Картку з оригінальною поштовою маркою випущено до XII конгресу Міжнародної спілки діячів театру ляльок (УНІМА), котрий проходив у Москві з 31 травня по 6 червня. На мар-

ці — емблема УНІМА і Трен'євський персонаж лялькових театрів Радянського Союзу, Англії, Австрії, Німеччини,

Туреччини та Чехословаччини.
М. ЧАБАНЕНКО.
м. Кіровоград.



ЛЮДИ І ПОДІЇ

На початку червня сповнилося 100 років з дня народження видатного російського радянського драматурга Костянтина Андрійовича Трен'єва (1876—1945). До цієї дати Міністерство зв'язку СРСР випустило нову поштову мініатюру номіналом 4 копійки.

Пієси К. А. Трен'єва були помітним явищем в історії радянського мистецтва. Це — «Пугачовщина» — перша радянська драма, поставлена на сцені МХАТу. «Гімн азист», «Палкопонець». Костянтин Андрійович одним із перших (у



